

မြန်မာနိုင်ငံရာဘာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အနာဂတ်
မွန်ပြည်နယ်ရှိ အငယ်စားတောင်သူများ
စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုပေါ် စိစစ်လေ့လာချက်
ဂျီအန်နာ၊ ကြံထူး နှင့် ပေါလ်ဒိုးရော့ရှ်

အနှစ်ချုပ်

၁. နိဒါန်း

တံခါးပိတ်မှုဝါဒကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ဆယ်စုနှစ် ပေါင်း ၃ စု နီးပါး ကင်းကွာခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ရှေ့ဆက် လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အသွင်ကူးပြောင်းမှု ရလဒ်အနေဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံသည် စီးပွားရေးတိုးတက်ရန် အတွက် မြောက်များစွာသော အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက် လာနေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလုပ်အကိုင် အများဆုံး ဖန်တီးပေးသည့် ကဏ္ဍဖြစ်သော်လည်း၊ ယင်းစီးပွားရေးကဏ္ဍမှ ပြည်တွင်း စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး (ဂျီဒီပီ) အတွက် အနည်းငယ်သာ ပံ့ပိုးပေး နိုင်ပါသည်။ တောင်သူငယ်များ၏ ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားမှာလည်း နိမ့်ကျနေခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသို့ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ အကန့်အသတ်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်လုပ်မှု ကွင်းဆက်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းနေပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီမြေအနေအထား တည်ရှိမှုနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းသည့် မောင်းနှင်အားများ ဖြစ်နေပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာဘာ အမြောက်အများ စိုက်ပျိုးတင်ပို့ နိုင်သည့် နိုင်ငံဖြစ်လာရန် ရေခဲမြေခဲကောင်းများ ရှိနေပါသည်။ မိုးများသော မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းနှင့် အရှေ့တောင်ပိုင်း ဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အလွန်သင့်တော် ကျယ်ဝန်းသော မြေဧရိယာများ ပိုင်ဆိုင် ထားခြင်းသည် ရာဘာစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဆင်သင့် ဖြစ်နေစေပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များတွင် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍအတွက် ကန့်သတ်မှုများအား တဖြည်းဖြည်း ဖြေလျော့ခဲ့ခြင်းနှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ် များအတွင်း ကမ္ဘာ့ရာဘာဈေး မြင့်တက်မှု ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက်တွင် ရာဘာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဝင်ရောက် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ တဟုန်ထိုး တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိရာဘာ အထွက်နှုန်းသည် နည်းနေသေး သော်လည်း၊ ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် (၂) စုအတွင်း အထွက်နှုန်း သိသိသာသာ တိုးတက်လာနေခဲ့ပါသည်။

မြန်မာ့ရာဘာကဏ္ဍ ချဲ့ထွင်ရန်အတွက် ကမ္ဘာ့ ရာဘာ ဈေးကွက်တွင် အခြေအနေကောင်းများ ရှိနေပါသည်။ လက်ရှိကာလတွင် နှစ်စဉ်သဘာဝရာဘာသုံးစွဲမှုကို ၂၀၀၀ ခုနှစ်များအတွင်း နှစ်စဉ်တိုးတက်ခဲ့သည့် ၄ ရာခိုင်နှုန်းအောက် အနည်းငယ် နိမ့်ကျသောနှုန်း တနှစ်လျှင် (၂) ရာခိုင်နှုန်း ဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက်နိုင် သည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ (ပုံ-၁)။ တရုတ်နိုင်ငံ စီးပွားရေး နှေးကွေးလာမှုကြောင့် ၂၀၁၂-၂၀၁၆ အကြား ကာလတွင် ရာဘာဝယ်လိုအားသည် ၂၀၀၈-၂၀၁၁ ခုနှစ်ကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက လျော့ကျမှုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ ရပါသည်။ ဝင်ငွေအလယ်အလတ်ရှိသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် စီးပွားရေး တိုးတက်လာခြင်းနှင့် ရာဘာအဓိက တင်သွင်းသည့် တရုတ်၊ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်တို့၏ ခိုင်မာသော ဝယ်လိုအား ဆက်လက်တည်ရှိ နေခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ရာဘာဝယ်လိုအား ပြန်တက်လာရန် ခန့်မှန်း ထားကြသည်။ မလေးရှားနှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံများသည် ရာဘာ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများကို စွန့်ခွာသွားကြခြင်းနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ရာဘာတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အကန့်အသတ် ဖြစ်နေခြင်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အရေးပါသော ရာဘာတင်ပို့နိုင် ဖြစ်လာစေနိုင်ပါသည်။

၂၀၀၀-၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ရာဘာဈေးနှုန်းသည် အတက်အကျ မြန်ခဲ့သော်လည်း၊ ရှေ့ကာလများတွင် တစ်နှစ်လျှင် ၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ဈေးနှုန်း မြင့်တက် လာနိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရာဘာဈေးသည် တကီလိုဂရမ်လျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၀.၅၃ ဖြင့် နှစ်ပေါင်း (၅၀) အတွင်း သမိုင်းဝင် အနိမ့်ဆုံး ဈေးနှုန်းကို ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါသည် (ပုံ-၂)။ သို့သော် နောက်နှစ်များတွင် ရာဘာဈေး ကြီးကြီးမားမား မြင့်တက်လာခဲ့ရာ ၂၀၁၁ မေလတွင်

တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆.၀ အထိ ဈေးနှုန်းပြန်လည်မြင့်တက်ခဲ့ကာ နှစ် (၅၀) အတွင်း သမိုင်းဝင် အမြင့်ဆုံးဈေးနှုန်းစံချိန်ကို ချိုးသွားခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဖော်ပြပါစံချိန်ချိုးပြီး မကြာခင်တွင် ရုတ်တရက် ဈေးထိုးကျခဲ့ပြန်ရာ၊ ၂၀၁၆ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၀၂ နှုန်းအထိ ပြန်လည် ကျဆင်း သွားခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျဆင်းခဲ့သော်လည်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ကုန်စည်ဈေးနှုန်း ဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းမှုတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ရာဘာပေါက်ဈေး တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ၁.၅၀ ဒေါ်လာရှိရာမှ၊ နောင်လာမည့် ၅ နှစ်အတွင်း တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ၁.၉၀ ဒေါ်လာသို့ မြင့်တက်သွားနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အနေဖြင့် ရာဘာကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံ သင့်ကြောင်း ထပ်မံညွှန်းဆိုနေပါသည်။

အထက်ပါ အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာဘာထုတ်လုပ်မှုနှုန်း နိမ့်ကျနေခြင်းနှင့် အရည်အသွေး အားနည်းခြင်းကဲ့သို့သော စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ထို့အပြင် ယင်းစိန်ခေါ်မှု များသည် ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးကွင်းဆက်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်နေရာတွင်သာ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ တန်ဖိုးကွင်းဆက် တလျှောက်လုံးတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ ပထမဦးစွာ စိုက်ပျိုးမှု၊ အစေးခြစ်မှု၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်မှု နည်းလမ်းအစရှိသော အားနည်းချက် များကြောင့် အထွက်နှုန်းကျခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ညံ့ဖျင်းခြင်းတို့ကို ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် ရာဘာထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဖွဲ့အစည်းနှင့် မူဘောင်ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှု ကင်းမဲ့နေသောကြောင့် လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်အတွင်း တောင်သူငယ် များအနေဖြင့် အစေးခြစ်မှုနှင့် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာများ တိုးတက်မှု နှေးကွေးခဲ့ရပါသည်။ တတိယ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်နိုင်မှုနှင့် ရာဘာထုတ်ကုန်ပြုပြင် ထုတ်လုပ်သူများ အတွက် ထောက်ခံချက်ပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အားနည်းနေသောကြောင့် တောင်သူများနှင့် ရာဘာ ထုတ်ကုန် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သူများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ထုတ်ကုန်များကို အနိမ့်ဈေးဖြင့် ရောင်းချနေရပါသည်။

လက်ရှိတွင် ရာဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် စုစုပေါင်း ပြည်တွင်းထုတ်ကုန် ဂျီဒီပီတွင် ၁ ရာခိုင်နှုန်းအောက် တွင်သာ ရှိနေပြီး ယင်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် အရေးပါသည့် လူမှုစီးပွား အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးမှုများအတွက် မောင်းနှင်အား တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အနေဖြင့် ဖော်ပြပါရာဘာကဏ္ဍ၏ အဟန့်အတား အားနည်းချက်များကို ဖြေရှင်းပေးကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်အောင် အလေးပေး လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် အရေးပါသော ရာဘာထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံ ဖြစ်လာ နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါအားနည်းချက်များကို မဖြေရှင်းနိုင်ပါက ရာဘာကဏ္ဍ တုံ့နေသွားမည့် အပြင် လုံးဝပျက်သုံးသွားသည်အထိ အကျိုးသက်ရောက် နိုင်ပါသည်။

ယခုစာတမ်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် မေလမှ ဇွန်လအတွင်း ကောက်ယူထားသည့် မွန်ပြည်နယ် ကျေးလက် အိမ်ထောင်စု စစ်တမ်း (MSRHS) မှ အချက်အလက်များကို အခြေခံကာ အသေးစား ရာဘာထုတ်လုပ်သူ များ၏ အမြတ်ရနိုင်မှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ဤစစ်တမ်းတွင် မွန်ပြည်နယ် (၁၀) မြို့နယ်မှ အိမ်ထောင်စု (၁၆၂၇) စုရှိ၊ လူဦးရေ (၇၂၆၂) ဦးကို ထည့်သွင်းကောက်ယူထားပါသည်။ (Rural Livelihoods in Mon State: Evidence from a Representative Household Survey, 2016) ဤစာတမ်းတွင် မွန်ပြည်နယ်မှ ရာဘာထုတ်လုပ်သူ အစုအဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဆွေးနွေးမှုများမှ ထွက်လာသည့် ခိုင်မာတိကျသော သတင်းအချက်အလက် များအပြင် ကုန်သည်များနှင့် ရာဘာအခြေခံ တန်ဖိုးမြှင့် ကုန်စည် ထုတ်လုပ်သူများကိုပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု များကို ကိုးကားထားပါသည်။ သုတေသီများ အနေဖြင့် အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်းမှ ရာဘာထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ မူရင်း အချက်အလက်များကို အခြေခံကာ အငယ်စား ထုတ်လုပ်သူများ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အမျိုးမျိုးသော အထွက်နှုန်းများနှင့် ဈေးနှုန်းများကြောင့် ရရှိလာမည့် အမြတ်အစွန်းတို့ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာတမ်းတွင် အခန်းများခွဲခြားကာ တင်ပြထားပါသည်။ အခန်း (၂) တွင် ရာဘာထုတ်လုပ်မှု သမိုင်းအကျဉ်း အပါအဝင် မြန်မာ့ရာဘာကဏ္ဍအပေါ် ခြုံငုံသုံးသပ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှု အဆင့်အတန်းများ၊ ထွက်နှုန်းများနှင့် စိုက်ပျိုးရာ ဒေသအကျဉ်းချုပ်ဆိုင်ရာ ခြုံငုံသုံးသပ်မှု၊ မြန်မာရာဘာ ထုတ်လုပ်သူများ အကြောင်းနှင့် ရာဘာရောင်းဝယ်ရေး အကျဉ်းချုပ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အခန်း (၃) တွင် မွန်ပြည်နယ်တွင်း ရာဘာစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု၊ ဆင့်ကဲထုတ်လုပ်မှု၊ ရောင်းချမှုအပြင်၊ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့် အချက်များ (သို့မဟုတ်) ရာဘာကဏ္ဍစီမံခန့်ခွဲမှု တိုးတက်လာရေးအတွက် မူဝါဒများကို မီးမောင်းထိုး ပြထားသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အခန်း (၄) တွင် ဤကဏ္ဍအတွက် ဦးစားပေး ရွေးချယ်သတ်မှတ် နိုင်ရန်၊ လက်ရှိနှင့် အနာဂတ်တွင် ရာဘာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအတွက် အမြတ်အစွန်း ရနိုင်မှုကို၊ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဈေးနှုန်းနှင့် လုပ်ခ အခြေအနေမျိုးစုံအောက်တွင် သုံးသပ်တွက်ချက်ထားသည်။

၅. နိဂုံး

မြန်မာရာဘာကဏ္ဍသည် အရေးကြီးသည့် အလှည့်အပြောင်း ဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေအောက်တွင် ရောက်ရှိနေပါသည်။ ယခင် ရာဘာဈေး အမြင့်ဆုံးရောက်ချိန်တွင် စိုက်ပျိုး ထားခဲ့သည့် ရာဘာပင်များ ယခုအခါ အစေးခြစ်နိုင်မည့် အရွယ်ရောက်လာပြီ ဖြစ်သဖြင့် လာမည့် နှစ်များ အတွင်း ရာဘာထုတ်လုပ်မှု မြင့်မားလာနိုင်သည်ဟု တွက်ဆမှုများ ရှိနေပါသည်။ နိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ရာဘာအဓိက တင်ပို့သည့်နိုင်ငံ ဖြစ်လာရန်အတွက် ကြီးမားသည့် ပြဿနာများစွာကို ဖြေရှင်းကျော်လွှား နိုင်ရန် လိုအပ်နေ ပါသေးသည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါအားနည်းချက်များကို မဖြေရှင်းနိုင်လျှင် ရာဘာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရန် မဖြစ်နိုင်သည့်အပြင် ပျက်သုန်းသည်အထိ အကျိုး သက်ရောက်မှု ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်တာ ကာလအတွင်း ရာဘာဈေးနှုန်းများ ဆိုးရွားစွာ ကျဆင်းခဲ့သဖြင့် အငယ်စား ထုတ်လုပ်သူများစွာ အနေဖြင့် အစေးခြစ်ခြစ်ရန် ကုန်ကျစရိတ် မကာမိသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ ရပါသည်။ ရာဘာဈေးနှုန်း ဆက်ကျနေခြင်း (သို့မဟုတ်) လုပ်ခ ဆက်တက်နေခြင်းများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ပါက အသေးစားရာဘာထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့် ဆက်လက် ကာ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း ရာဘာဈေးနှုန်း တဖြည်းဖြည်းပြန်တက်ရန် တွက်ဆထားမှုများလည်း ရှိနေပါသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ ရာဘာ ဈေးကွက် အခြေအနေ ကောင်းလာနိုင်မှုကို အခွင့်ကောင်း ယူနိုင်ရန်အတွက် ကြီးမားသော အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

မြန်မာအသေးစား ထုတ်လုပ်သူများ ကြိုနေရသည့် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်ချက်များမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအား နိမ့်ကျနေခြင်း၊ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး နိမ့်ကျခြင်းနှင့် ရာဘာမူဝါဒဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှု ကင်းမဲ့နေခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ အသေးစား တောင်သူများအနေဖြင့် ထွက်နှုန်းနည်း ရာဘာပင်များ စိုက်နေခြင်းမှာ ရာဘာ ပင်များအား ပျိုးထောင်မှုနည်းပညာ အားနည်းခြင်း၊ သုတေသန မရှိခြင်းနှင့် ကွင်းဆင်းပညာပေး ဝန်ထမ်းနှင့် တိုးချဲ့ပညာပေး သင်တန်းပေးမှုများ အကန့်အသတ် ဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုး နည်း၊ အစေးခြစ်နည်းနှင့် ထုတ်ကုန်များ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်မှု နည်းလမ်းများတွင် အားနည်းခြင်းများကြောင့် လည်း အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး မပြည့်မီခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေပါသည်။ အရေးပါသည့် ကိစ္စ ရပ်များအတွက် အသေးစား တောင်သူများအား သင်တန်းများ မပေးနိုင်သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် အတွင်း အစေးခြစ်မှုနှင့် ထုတ်ကုန်များ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်မှု နည်းလမ်းများတွင် တိုးတက်မှု အနည်းငယ် ရရှိခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ရာဘာအရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက် မထားနိုင်သေးခြင်းနှင့် ရာဘာ ထုတ်ကုန် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သူများအား ထောက်ခံချက်ပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ် မရှိခြင်းတို့ကြောင့် တောင်သူ များနှင့် ရာဘာထုတ်ကုန်ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ထုတ်ကုန်များအပေါ် ဈေးကောင်းမရ ခြင်းကို ဖြစ်စေပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အစိုးရဖက်တွင် ပေါင်းစပ်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ရာဘာ ဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာ မရှိသဖြင့် ရာဘာကဏ္ဍကို ထိန်းကြောင်းပေးနိုင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ထုတ်လုပ်သူများ အား နည်းပညာ၊ သင်တန်း (သို့မဟုတ်) ဈေးကွက်ဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုများ လုံးဝမပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ (သို့မဟုတ်) အနည်းငယ်သာ ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေကို ကြုံတွေ့နေစေပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်မှ အသေးစား ထုတ်လုပ်သူများ၏ အချက်အလက် များပေါ် အခြေခံတွက်ချက်ထားသည့် ကုန်ကျမှု အနေအထားကို သုံးသပ်ကြည့်ပါက ကမ္ဘာ့ ဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာမှု ကြီးကြီးမားမား (၂၀၀၀-၁၆ ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းအထက် မြင့်မားစွာ) မရှိသည့် အနေ အထားတွင်၊ အထွက်နှုန်း၊ အရည်အသွေးနှင့် ဈေးနှုန်း တို့ကို မမြင့်တင်ပေးနိုင်ပါ ရာဘာရင်းနှီး မြုပ်နှံမှု အသစ်များ အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိနိုင်ရန် ခက်ခဲလှပါ သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လုပ်သားပိုလျှံမှု အကန့်အသတ် ဖြစ်နေခြင်းနှင့် ထိုင်းအလုပ်သမား ဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်မှု ပိုမိုဖြစ်လာနေခြင်း တို့သည် လုပ်အားခ နှုန်းများ ဆက်လက် မြင့်မားစေနိုင်သောကြောင့် ရာဘာ ကဏ္ဍအတွက် အနာဂတ်တွင် အမြတ်ရနိုင်မှု ထပ်မံ လျော့ကျ သွားနိုင်ပါသည်။ ဈေးနှုန်း သိသိသာသာ မတက်နိုင်ဟူသော အခြေအနေအောက်တွင် ယူဆစဉ်းစား ကြည့်ပါက အထွက်နှုန်း တိုးတက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) အရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းခြင်း (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်း မူဘောင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်ခြင်း အစရှိသော နယ်ပယ်တခုတည်း တိုးတက်မှုဖြင့် အငယ်စား လုပ်ကိုင်သူများ၏ ရာဘာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုမှ အကျိုးအမြတ် ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဆိုပါနယ်ပယ် ၃ ခုစလုံးတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့် ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ လိုအပ်နေပါသည်။ ထို့အပြင် မက်ကရီ စီးပွားရေး တည်ငြိမ်မှုနှင့် ဈေးကွက်ပြိုင်ဆိုင်မှုအရ ဖြစ်လာ သော ငွေလဲနှုန်းရရှိမှု တို့သည်လည်း ရာဘာကဏ္ဍ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်ရေးအတွက် အရေးပါ နေပါသည်။

ထို့ကြောင့် အထွက်နှုန်း၊ အရည်အသွေးနှင့် ဤကဏ္ဍ စီမံအုပ်ချုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များ၊ တောင်သူများနှင့် ဆင့်ကဲ ထုတ်လုပ်သူများအကြား ပူးပေါင်း ကြိုးပမ်းကြရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဟန်ချက်ညီညီ ကြိုးပမ်းနိုင်ပါလျှင် ရာဘာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပြီး နိုင်ငံခြားဝင်ငွေအတွက် အဓိကဝင်ငွေရလမ်း ဖြစ်လာမည့် အပြင် မွန်ပြည်နယ် ကျေးလက်ဒေသများ၏ အလုပ်အကိုင် နှင့် ဝင်ငွေအတွက် အဓိကအရင်းအမြစ်လည်း ဖြစ်လာ နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ ရာဘာကဏ္ဍ၏ ပြဿနာများကို မဖြေရှင်းနိုင်ပါက ကျေးလက်ဒေသ အသေးစား ရာဘာ ထုတ်လုပ်သူများ၏ ရေရှည်တည်တံ့သော ဝင်ငွေရရှိ မှု လမ်းကြောင်းကို ရပ်တံ့သွားစေနိုင်ပါသည်။

မှတ်ချက်

ယခုစာတမ်း၏မူရင်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့ပြီး မြန်မာဘာသာသို့ မြန်မာ့လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ ကပင် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ မူရင်းစာတမ်းမှာ PROSPECTS FOR THE MYANMAR RUBBER SECTOR: AN ANALYSIS OF THE VIABILITY OF SMALLHOLDER PRODUCTION IN MON STATE ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တွင် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ၎င်းစာတမ်းအား အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် CESD ဝက်ဘ်စာမျက်နှာတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

Link: <https://myanmarcesd.org/programs/fspp/>

ဤသုတေသနလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အမေရိကန် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ (USAID) ၏ Feed and Future လုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်ပြည်သူများက စေတနာများစွာဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။ ဤသုတေသန ရေးသားချက်များသည် စစ်တမ်းကောက်လေ့လာခဲ့သည့် သုတေသီများအပေါ်တွင်သာ တာဝန်ရှိပြီး၊ USAID (သို့) အမေရိကန်အစိုးရ၏ အမြင်မဟုတ်ပါ။ ဤစာတမ်းကိုအတွက် Livelihoods and Food Security Trust Fund (LIFT) မှလည်း ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပြီး၊ ဩစတြေးလျ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ (EU)၊ ပြင်သစ်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်နှင့် မစ်ဆူရီရှိ ကော်ပိုရေးရှင်းတို့မှလည်း ပိုင်းဝန်းထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်ပြည်သူများ၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် အစားအစာဖူလုံရေး ကောင်းမွန်တိုးတက်လာစေရန် ရိုးသားစွာ ကူညီပေးသည့် အထက်ပါ အလှူရှင်များအားလုံးကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။ စာတမ်းတည်းဖြတ် ပြင်ဆင်ပေးသူ Patricia Johannes ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဤစာတမ်းအမြင်များသည် LIFT အဖွဲ့ဝင် အလှူရှင်များ၏ တရားဝင် အမြင်လည်းမဟုတ်ပါ။

မူပိုင်ခွင့် @ ၂၀၁၆၊ Michigan State University၊ မြန်မာ့လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (CESD)၊ International Food Policy Research Institute ။ မူပိုင်ခွင့်အားလုံးကို ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ဤစာတမ်းကို လူတစ်ဦးချင်းစီ (သို့) အမြတ်အစွန်းမယူဘဲ အသုံးပြုမှုအတွက် MSU၊ CESD၊ IFPRI တို့ကို အကြောင်းကြားပြီး ထပ်မံထုတ်ဝေခွင့်ရှိနိုင်ပါသည်။ ပုံနှိပ်သူ။ Department of Agricultural, Food, and Resource Economics, Michigan State University, Justin S. Morrill Hall of Agriculture, 446 West Circle Dr., Room 202, East Lansing, Michigan 48824 ။